

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☏ Fax: 472-8860

Vj-61/2005/29.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Sárgaoldalak Cégnévsorkiadó Kft.** (Budapest) ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indított eljárásban tárgyaláson meghozta az alábbi

határozatot

A Versenytanács megállapítja, az eljárás alá vont a fogyasztók választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszert alkalmaz, amikor szerződési ajánlatát annak látszatát keltve juttatja el a fogyasztóknak, hogy az egy már korábban megkötött szerződés alapján kibocsátott számla.

A Versenytanács a jogsértő magatartás további folytatását a határozat kézhezvételétől megtiltja.

A Versenytanács kötelezi az eljárás alá vontat 10.000.000 Ft (Tízmillió forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételei számla javára köteles megfizetni.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtható keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

A Gazdasági Versenyhivatal versenyfelügyeleti eljárást indított a Sárgaoldalak Cégnévsorkiadó Kft. ellen, miután észlelte, az eljárás alá vont szerződéses ajánlatait oly módon küldi meg a fogyasztóknak, hogy az alkalmas lehet a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (továbbiakban Tpv.) III. fejezete rendelkezéseinek a megsértésére.

I.

Az eljárás alá vont, az érintett piac

1. A jelen eljárásban érintett termékpiacnak a szakmai telefonkönyvek piaca, érintett földrajzi piacnak Magyarország területe minősül.
2. A piacon megjelenő telefonkönyvek több kategóriába sorolhatók, így megkülönböztethetők például
 - nyomtatott és online formában elérhető,
 - általános vagy szakmai,
 - országos és egy meghatározott földrajzi területre korlátozódó telefonkönyvek.

A szakmai telefonkönyvekre (akár nyomtatott, akár online formában érhető el) jellemző a visszterhesség a telefonkönyvben megjelenni kívánó fél számára, míg a telefonkönyv használói ahhoz ingyenesen juthatnak hozzá (nem számítva az internet alkalmazásával kapcsolatos költséget).

3. A 2004-ben alakult, egy svéd magánszemély tulajdonában lévő eljárás alá vont szakmai telefonkönyvet működtet az interneten. Az eljárás alá vont adatbázisa 140.000 cég adatait tartalmazza (az adatbázisban szereplő adatokat egy ciprusi vállalkozástól szerzi be). Az egyes szakmai csoportokban a vállalkozások nem ábécérendben érhetőek el, mivel a részére fizetést teljesítő ügyfelek számára az eljárás alá vont prioritást biztosít (az adott szakmai csoporton belül elől helyezi el őket). Önmagában a telefonkönyvben való megjelenéshez nem kapcsolódik díjfizetési kötelezettség.

II.

Az eljárás alá vont vizsgált magatartása

4. A vállalkozások különböző módszereket alkalmazhatnak annak érdekében, hogy őket, illetve termékeiket megismerjék a fogyasztók, valamint azért, hogy a fogyasztókat befolyásolják a különböző versenytársak, illetőleg versenyző termékek közötti választásban, a fogyasztói döntés folyamatában. Ezen módszerek egyike a direkt marketing, amely a kutatás és közvetlen üzletszerzés célját szolgáló név- és lakcímadatok kezeléséről szóló 1995. évi CXIX. törvény 2.§-a (1) bekezdésének 4. pontja szerint azoknak a közvetlen megkeresés módszerével végzett tájékoztató tevékenységeknek és kiegészítő szolgáltatásoknak az összessége, amelyeknek célja az érintett részére termékek vagy szolgáltatások ajánlása, hirdetések továbbítása, a fogyasztók vagy kereskedelmi partnerek tájékoztatása, üzletkötés (vásárlás) előmozdítása érdekében.

5. A Direkt Marketing Szövetség meghatározása szerint a direkt marketing magában foglal minden olyan kommunikációs tevékenységet, amelynek célja, hogy árukat vagy szolgáltatásokat ajánljon katalógus-, újság- vagy magazin hirdetésben, brosúrában, vagy bármilyen más eladást elősegítő nyomtatott anyagban, postán, telefonon, televízió, képújságon, telefaxon, interneten vagy más médian keresztül kereskedelmi üzenetet közvetítsen azzal a céllal, hogy a fogyasztóknak és szakmai vásárlóknak információt

szolgáltasson és válaszukat kérje, vagy bármilyen más, ehhez közvetlenül kapcsolódó szolgáltatást ajánljon.

6. Az eljárás alá vont ügyfélköre bővítése céljából postai úton szerződéses ajánlatokat küld a potenciális fogyasztóknak (kizárólag vállalkozásoknak), 31.125 Ft feltüntetésével.

A nyomtatvány első oldalának bal oldalán szerepelnek az ügyfélszolgálatra vonatkozó adatok, a szolgáltató/kibocsátó neve, címe, egyéb adatai, jobb oldalán található az ügyfél neve címe, az ügyfélszám.

Alatta igen apró betűkkel a következő található:

„A 2004/2005 évi szakmai telefonkönyvbe való felvételt.
A szolgáltatással és felhasználással kapcsolatos
információkat www.sargaoldalak.com alatt találja.”

Az első oldal közepén látható a kiadás kelte, valamint a befizetési határidő, alatta pedig a befizetendő összeg szerepel.

E szövegrésszel szemben a jobb oldalon bekeretezett szöveg olvasható apró betűkkel:

„Tisztelt Ügyfelünk!
Általános szerződési feltételeket lásd a hátoldalon. Ez ajánlat és nem számla. Ha Ön felhasználja a mellékelt átutalási megbízást, akkor mi az Ön átutalását gyorsan és problémamentesen tudjuk feldolgozni. Kérjük, jelölje meg az átutaláson az ügyfélszámot. Amennyiben az ajánlat elfogadásra kerül, abban az esetben ez a bizonylat számlaként is szolgál. A szakmai telefonkönyvre vonatkozó jelen ajánlattal kapcsolatos további kérdéseket kérjük a következő telefonszámon, illetőleg faxszámon tegyék fel: ...”

Az oldal alján, az oldal mintegy 1/3-at képező részben található a szintén névre szólóan kitöltött átutalási megbízást, amely könnyen leválasztható a perforáció mentén az ajánlat többi részétől.

A nyomtatvány másik oldalán (hátoldalán) található az általános szerződési feltételek, amelyek egyebek között a következőket rögzítik:

„Szolgáltatás: adatok, reklám, hirdetés közlése, amely megjelenik a www.sargaoldalak.com weboldalon.”

„A Társaság és az Ügyfél között kötött szerződés akkor lép hatályba, ha az Ügyfél az ajánlatot elfogadja, fizetési feltételeivel egyetért, és a Társaság részére a szolgáltatás díját kifizeti.”

„Jelen szerződés tizenkét hónapig érvényes, kivéve valamelyik fél szerződéstől való elállása esetét.”

„Az ügyfél nyolc munkanapon belül telefonon vagy írásban elállhat a szerződéstől; ebben az esetben a kifizetett összeget a Társaság az elállástól számított harminc napon belül visszafizeti.”

7. Az eljárás alá vont www.sargaoldalak.com internetes oldalán feltüntetésre kerül, hogy az ajánlatot elfogadó, fizetős ügyfelek milyen plusz szolgáltatásokat vehetnek igénybe:

„Előnyös a hirdetés a www.sargaoldalak.com portálon. Több mint 140 000 magyar vállalkozás, szakmánként osztályozva. Többnyelvű portál - turistáknak és vállalkozásoknak egész Európában. Könnyen használható portál és villámgyors keresőprogram. A fizető ügyfelek rendelkezésére álló szolgáltatások: URL hozzáadása és e-mail! Szakmánkénti keresésnél standard hirdetések mellett rangsorolt jegyzék. Adjon márkaneveket a Smart Search listáinkhoz! Írjon be kiegészítő információt, mint pl. nyitvatartási idő, stb. A fent felsorolt összes szolgáltatás az Ön rendelkezésére áll, 498€ + ÁFA/év díj mellett. Az előfizetés évente hosszabodik, amíg fel nem mondják. Az előjegyzéshez vegye fel a kapcsolatot Budapest kereskedelmi irodánkkal.”

8. Az eljárás alá vont ajánlata és a később alkalmazott számlája közötti különbség, hogy az ajánlaton apró betűkkel szerepel, „ez ajánlat és nem számla,” a hátoldalon olvashatók az általános szerződési feltételek, míg a számla jobb felső sarkában szerepel a „számla” megjelölés. A számla ügyfél általi ki nem egyenlítésének következménye egy fizetési felszólítás megküldése, amelyen az eljárás alá vont felhívja az ügyfél figyelmét arra, hogy a fizetési határidő elmulasztása esetén az ügy a Creditexpress-hez kerül behajtásra.

9. A www.sargaoldalak.com internetes oldal vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a szakmai csoportokon belül elől szereplő, így alappal feltételezhetően az eljárás alá vont részére fizetést teljesítő vállalkozások jellemzően nem veszik igénybe azokat a szolgáltatásokat (információk, e-mail cím stb. közzététele), amelyek ellenértékét kifizették.

10. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a befizetők közül 60 ügyfél nyújtott be panaszt, közülük 45 részesült kompenzációban. Két fogyasztó nyújtott be keresetet, amely ügyek a panaszosok kártalanításával végződtek.

III.

A vizsgálati jelentés

11. A vizsgáló álláspontja szerint az eljárás alá vont ajánlata és számlája könnyen összekeverhető, s ezért alkalmas a fogyasztók megtévesztésére.

12. A direkt marketing részeként megküldött, az első részlet fizetését lehetővé tevő, a potenciális ügyfél nevére, címére kitöltött fizetési utalvány egy nehezen felismerhető ajánlathoz van csatolva a fogyasztók egy olyan csoportjának címezve, ahol a számlák fizetésére bizonyos automatizmus jellemző. Az eljárás alá vont által megcélzott fogyasztóknál, a vállalkozásoknál külön részleg foglalkozik az ajánlatokról való döntéssel és a számlák kifizetésével. Az előbbi kétség kívül megfontolást, vezetői döntést igényel, míg az utóbbi pusztán technikai szinten zajlik. Kiemelt szerepet kap tehát az, hogy egy céghez beérkezett irat melyik részleghez, melyik szintre kerül. Abban az esetben, ha egy ajánlatot számlának néznek, onnantól kezdve bizonyos automatizmusok indulnak be, s az ajánlathoz csatolt fizetési szelvény - mint a feltételezett szerződéses viszonyból eredő számla - kifizetésre kerül. A vizsgáló álláspontja szerint az apró betűs figyelmeztetés a számlával megegyező struktúrájú közegben elhelyezve a fent kifejtett iratkezelési gyakorlat következtében nem elegendő az irat ajánlat jellegének felismeréséhez.

13. A vizsgáló megjegyezte, az eljárás alá vont által alkalmazott általános szerződési feltételekben kikötött 8 napos elállási idő nem alkalmas a jelen eljárásban vizsgált probléma orvoslására, mivel a tévedés (nem szándékozott kifizetése egy számlának) nem feltétlenül derül ki 8 nap alatt, így a fogyasztói döntési folyamat polgári jog által biztosított korrekációs mechanizmusa sem tud maradéktalanul érvényre jutni.

14. A vizsgáló álláspontja szerint az internetes honlap implicit módon tartalmazza azt, hogy az adatbázisban található több mint 140.000 magyar vállalkozás nem mindegyike „fizető ügyfél”, hiszen a kiegészítő szolgáltatásokat csak ők vehetik igénybe. Minderre tekintettel a vizsgáló nem találta megtévesztőnek az interneten elhelyezett szöveget.

15. A jogsértés megállapítása mellett a vizsgáló bírság kiszabását indítványozta az eljárás alá vonttal szemben.

IV.

Az eljárás alá vont védekezése

16. Az eljárás alá vont kiemelte, a külföldön népszerű direkt marketing módszert kézenfekvő megoldásnak tartotta és tartja egy olyan piacon, ahol erőteljes verseny, s a piacralépés nem könnyű feladat.

17. Az eljárás alá vont előadta, az általa alkalmazott nyomtatvány tipikus példája a távollévőnek tett ajánlatnak mivel

- a nyomtatvány közepén, kiemelt fekete keretben szerepel a figyelmeztetés: „Ez ajánlat és nem számla”,
- a nyomtatvány hátoldalán szerepelnek az általános szerződéses feltételek, amelynek ismeretében az ajánlat címzettje dönthet az ajánlat elfogadásáról és így a szerződés létrejöttéről.

18. A nyomtatványok címzettjei gazdasági társaságok, amelyek tisztségviselői és alkalmazottai hivatásszerűen foglalkoznak üzleti tevékenységgel. Az üzleti életben nagyobb fokú gondosság várható el, mint átlagos magánszemély fogyasztóktól. Elvárható az, hogy egy céghez beérkező bármilyen nyomtatványt az alkalmazottak elolvassanak és annak alapján döntsenek további sorsáról. Az a körülmény, hogy ha „egy ajánlatot számlának néznek onnantól kezdve bizonyos automatizmusok indulnak be”, a nyomtatvány megítélésén nem változtat, hiszen a számlákat is meg kell vizsgálni, azokat el kell olvasni, ez esetben pedig mindenféleképpen feltűnik a nyomtatvány ajánlat jellege. Egy ésszerűen eljáró átlagos fogyasztóra sem jellemző az, hogy valamely számára megküldött átutalási megbízáson megjelölt összeget úgy fizetne be, hogy ne győződne meg annak megalapozottságáról, valamint arról, hogy az ellenszolgáltatásként megjelölt szolgáltatást megrendelte-e, és milyen feltételek között rendelte meg. Így azoktól a cégektől, akik mindennapi tevékenységükkel összefüggésben rendszeresen ajánlatokat tesznek és szerződéseket kötnek, valamint különböző reklámküldemények, illetve ajánlatok állandó célcsoportját képezik, elvárható, hogy ismerjék az egyes jogviszonyok létrehozására irányuló szerződések megkötéséhez szükséges minimális alaki és tartalmi feltételeket, illetve különbséget tudjanak tenni ajánlat és számla között. Ez a gyakorlatban nem is okozott problémát, amit szemléletesen mutat a beérkezett panaszok elhanyagolható száma, amelyeket egyébként az eljárás alá vont orvosolt.

19. Az eljárás alá vont álláspontjának alátámasztására csatolta a Mosonmagyaróvári Városi Bíróság (nem jogerős) ítéletét és három belga ítéletet.

20. Kiemelte, a fizetési utalvány része a direkt marketing, azon belül a „direct mail” módszer alkalmazásának, az ügyfelek kényelmét, az ügyintézés megkönnyítését szolgálja. A nyomtatványból egyértelműen kitűnik az ajánlott szolgáltatás, hiszen az két helyen is fel van tüntetve, az előlapon „2004/2005 évi szakmai telefonkönyvbe való felvétel”, valamint az Általános Szerződéses Feltételek ezt részletesen is meghatározzák („adatok, reklám, hirdetés közlése, amely megjelenik a [www. sargaoldalak.com](http://www.sargaoldalak.com) weboldalon”).

21. Felhívta a figyelmet arra, hogy az Általános Szerződéses Feltételek a nyomtatvány hátoldalán szerepelnek, annak elválaszthatatlan részét képezik. Egy számlán - annak jellegéből fakadóan - nem szerepelnek Általános Szerződéses Feltételek, mivel azokat egy szerződés alapján már teljesített szolgáltatás után állítják ki, az ellenszolgáltatás teljesítése céljából. A számla hátoldalán elhelyezett információ nem tekinthető általánosnak, valamint jelen esetben a hátoldalon nem „tájékoztató információk” szerepelnek, mivel nagy betűkkel van megjelölve: „ÁLTALÁNOS SZERZŐDÉSES FELTÉTELEK”. A nyomtatvány egy későbbiekben megköthető (megköthető) szerződés ajánlataként minősül.

22. Ismertette, hogy ha az ügyfél a későbbiekben nem fizet, majd a fizetési felszólítás és a személyes kapcsolatfelvétel után sem teljesít, az eljárás alá vont további intézkedéseket nem tesz, így az ügyfél a szerződést a számlák nem fizetésével meg tudja szüntetni. A fizetési emlékeztetőn/számlán az ügy Creditexpress-hez történő áttételére történő hivatkozás egy nyomatékos figyelmeztetés.

23. Annak illusztrálására, hogy a piacon több száz olyan eset van, amikor a fogyasztóknak nem megfelelő tájékoztatást adnak a vállalkozások, az eljárás alá vont jogi képviselője a Versenytanács tárgyalásán becsatolta egy „zacskós mártás alap” termék csomagolását, amely csak kis betűkkel, a fogyasztók egy köre számára nem észlelhető módon tünteti fel, hogy a zacskó nem serpenyős gombás csirkét tartalmaz, csak az alapot.

24. Az eljárás alá vont jogsértés hiányában kérte a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését.

V. Jogi háttér

25. A Tpv. 9.§-a szerint a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

A Tpv. 10.§-a értelmében tilos a fogyasztó választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása. Ilyen módszernek minősül különösen, ha olyan körülményeket teremtenek, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását.

A Tpv. 77.§-a (1) bekezdésének d) és f) pontja előírja, az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, illetve megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.

Az eljáró versenytanács a Tpv. 78.§-ának (1) bekezdése alapján bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet. A (2) bekezdés szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VI.

A Versenytanács döntése

26. A Tpv. III. fejezetének (a Tpv. 8. és 10.§-ának) célja a fogyasztók döntési szabadságának mint védett jogi tárgynak az áruk, illetve szolgáltatások közötti választással összefüggésben történő védelmezése, tilalmazva, hogy a fogyasztói döntés tisztességtelen befolyásolása révén a gazdasági verseny sérelmet szenvedjen. A Tpv. III. fejezete a gazdasági versenyt oly módon óvja, hogy nem engedi tisztességtelenül befolyásolni a fogyasztói döntés mechanizmusát. A tisztességtelen befolyásolás kihat vagy kihathat a fogyasztók versenytársak, illetve az azonos vagy egymást ésszerűen helyettesítő termékek közötti választásnak a folyamatára, s ezáltal a verseny alakulására. A versenyjogi relevancia megállapításához ugyanakkor nem kell a kedvezőtlen piaci hatásnak ténylegesen bekövetkeznie, elegendő, hogy a magatartás alkalmas legyen ilyen hatás kiváltására.

27. A Tpv. alapján követelményként fogalmazódik meg, hogy a nyereség és vagyonszerzés céljából gazdasági tevékenységet folytató vállalkozás által alkalmazott üzleti módszer ne korlátozza indokolatlanul a fogyasztók választási szabadságát, így különösen ne teremtsen olyan körülményeket, amelyek jelentősen megnehezítik az ajánlat valós megítélését.

28. A Versenytanács megállapította, az eljárás alá vont fogyasztóknak megküldött szerződési ajánlata annak látszatát kelti, hogy az egy már korábban megkötött szerződés alapján kibocsátott számla.

A vállalkozás és a fogyasztó között közvetlen (közvetítő, pl. reklámmédium igénybe vételét nem feltételező) kapcsolatot teremtő direkt marketing eszközök, így a direct mail (postai úton megküldött levélreklám) alkalmazásának célja a fogyasztó azonnali cselekvésre, az adott termék megrendelésére vagy további információ beszerzésére történő ösztönzése. Ennek elérése érdekében a vállalkozás az általa kínált szolgáltatás ismertetése révén igyekszik felkelteni a fogyasztó érdeklődését, igyekszik őt a megrendelésre készíteni. Az eljárás alá vont által alkalmazott üzleti módszer keretében megküldött direct mail ezzel szemben nem ad pontos tájékoztatást arról, hogy milyen és miként igénybe vehető szolgáltatást kínál, pontosan milyen (éves) díj ellenében kínál az eljárás alá vont, s nem kíván élni a meggyőzés azon kézenfekvő eszközével sem, hogy a fogyasztókat tájékoztassa a szolgáltatás megrendeléséből várható előnyökről.

A Versenytanács az eljárás alá vont által alkalmazott szerződési ajánlat kapcsán megállapította, az a figyelem felhívására nem alkalmas módon, csak a fogyasztók által nem

szükségszerűen észlelhetően, kis méretű betűkkel tartalmazza az arról való tájékoztatást, hogy „ez ajánlat és nem számla,” s az ajánlat formai kivitelezésének egésze nem az ajánlat jellegét tükrözi, hanem azt a látszatot kelti, hogy az egy számla. A fogyasztó figyelmét az általános szerződési feltételek hátoldalon való szerepeltetése sem hívja fel az ajánlat jellegre, mivel a már létrejött jogviszonyok alapján teljesítendő számlák esetében általános valamilyen tájékoztató információ elhelyezése a hátoldalon, s ezen információk körébe az általános szerződési feltételek is besorolhatók.

Az eljárás alá vont által alkalmazott üzleti módszer azt eredményezi, hogy a postai küldemény ajánlat jellege rejtve maradhat a fogyasztók előtt, s azt a látszatot kelti, hogy az egy előzőleg már létrejött polgári jogi jogviszony keretében került megküldésre. A direkt marketing eszközök egyfajta sajátos párbeszédet kívánnak létrehozni a vállalkozás és a fogyasztó között annak érdekében, hogy a fogyasztó megismerje az adott terméke és megrendelje azt – az eljárás alá vont postai küldeménye ugyanakkor olyan formát ölt, amely üzenetként azt közvetíti, hogy ez a párbeszéd már lezajlott, s a szolgáltatás már megrendelésre került, így teljesítendő a küldemény részét képező átutalási megbízás megadása.

Az a körülmény sem mellőzhető, hogy míg a szakmai telefonkönyvekben való megjelenésre jellemző a visszterhesség, addig az eljárás alá vont telefonkönyve esetén önmagában a megjelenését nem, csak az egyéb szolgáltatásokért kell fizetnie a fogyasztónak – köztük azokért a szolgáltatásokért, amelyeket (az eljárás alá vont által nem cáfoltan) a fizetést teljesítő fogyasztók jellemzően nem vesznek igénybe, nem élnek a különböző információk közzétételének a lehetőségével.

A Versenytanács értékelésének helytálló voltát igazolják a fogyasztók részéről a Gazdasági Versenyhivatalhoz és az eljárás alá vonthoz benyújtott panaszok.

29. A Versenytanács szükségesnek tartja aláhúzni, a vállalkozások fogyasztók irányába tanúsított magatartása nem alapulhat azon az elven, hogy az ésszerűen eljáró fogyasztónak (eleve) tüzetesen ellenőriznie kell a vállalkozás küldeményeit, tájékoztatásait. Egy ilyen elvárás a fogyasztókra helyezné a vállalkozás jogsértő magatartása elhárításának terhét, illetve azt tételezné fel, hogy a fogyasztóknak eleve kételkedniük kell a részükre megküldött küldeményekben. Nem szolgálhat a vállalkozások versenyjogi mentesülésére az arra történő hivatkozás, hogy a fogyasztó kellő távolságtartással kezelje a küldeményeket, a fogyasztó járjon el ésszerűen, a fogyasztó tegyen meg mindent annak érdekében, hogy mindig mindent ellenőrizzen. Ez a szemlélet magában hordozza a tisztességes verseny egyik alapelemének, a bizalomnak, a piaci szereplők magatartásának tisztességes voltába vetett hitnek az intézményesített megkérdőjelezését.

30. A Versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont által becsatolt - más ténybeli és jogi környezetben született - magyar és külföldi ítéletek megállapításai a jelen esetre nem relevánsak, így azokat nem tudta figyelembe venni.

31. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács megállapította, az eljárás alá vont a fogyasztók választási szabadságát indokolatlanul korlátozó, a Tpv. 10.§-ába ütköző üzleti módszert alkalmaz, amikor szerződési ajánlatát annak látszatát keltve juttatja el a fogyasztóknak, hogy az egy már korábban megkötött szerződés alapján kibocsátott számla.

32. A jogsértés Tpv. 77.§-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapítása mellett a Versenytanács szükségesnek tartotta a törvénybe ütköző magatartás további folytatásának

ugyanezen bekezdés f) pontja szerinti megtiltását is, amely azt jelenti, hogy a határozat kézhezvételétől az eljárás alá vont a fogyasztók számára nem küldhet olyan szerződési ajánlatot, amely egy már korábban megkötött szerződés alapján kibocsátott számla látszatát kelti, vagy egyébként azt az üzenetet közvetíti, hogy már létrejött a szerződés a fogyasztó és az eljárás alá vont között.

33. A Versenytanács bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben. A Versenytanács a Tpv. 78.§-ának (2) bekezdésében meghatározott szempontok alapján határozta meg.

A Versenytanács figyelemmel volt az eljárás alá vont által kifejtett tevékenység kiterjedt voltára és az ezáltal elért fogyasztók több százazres körére, illetve a jogsértő magatartás tanúsításának több hónapot felölelő időtartamára. A Versenytanács súlyosbító körülményként vette számításba, hogy a jogsértőnek minősülő üzleti módszer képezi az eljárás alá vont tevékenységének az alapját.

A Versenytanács szem előtt tartotta, a Legfelsőbb Bíróság korábban több alkalommal rámutatott arra, a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozónak érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz (Kf.III. 27.599/1995/3.), s olyan összegű, amely az eljárás alá vontat és más vállalkozást hasonló magatartástól visszatarthat (Kf.I. 25.217/1993/3. és Kf.II. 27.096/1995/4.).

34. Az eljárás alá vont www.sargaoldalak.com internetes oldalán szereplő tájékoztatással kapcsolatban a vizsgálat nem tárt fel olyan adatokat, amely alapján sor kerülhetne jogsértés megállapítására, így e vonatkozásban a Versenytanács jogsértést nem állapított meg.

35. Egy vállalkozás neve is versenyjogi értékelés tárgya lehet, különösen abban az esetben, ha a név a vállalkozásról, az általa kínált szolgáltatásról (áruról), a vállalkozás, illetve a szolgáltatás valamely lényeges tulajdonságáról ad tájékoztatást a fogyasztóknak.

A Versenytanács a Vj-211/2000. számú ügyben hozott határozatában kiemelte, a névhasználatból eredő sérelem jogi úton is többféle módon orvosolható, amelyek közé tartozik a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény VII. fejezetén alapuló polgári jogi védelem vagy cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény 15.§-ára alapított per indítása. Idetartozik a versenyjogi védelem is, az adott esetben a fogyasztók megtévesztésének vélelme okán indított versenyfelügyeleti eljárás formájában.

Amint azt a Versenytanács a Vj-10/2004. számú ügyben hozott határozatában aláhúzta a vállalkozások névhasználatával kapcsolatban, a társaságok cégbejegyzésekor lefolytatott cégbejegyzési eljárás nem jelenti egyben a névhasználat lehetséges versenyjogi aspektusainak vizsgálatát. Ezek elvégzésére csak a Tpv. alapján kerülhet sor.

A jelen esetben a Versenytanács úgy ítélte meg, nem indokolt az eljárás alá vont nevének (annak más vállalkozás nevével való összetéveszthetőségének) külön versenyjogi értékelése, mivel ha az eljárás alá vont a Tpv-be nem ütköző üzleti módszert alkalmaz tevékenysége során, illetve a versenyjogi követelményeknek megfelelő tájékoztatást nyújt a fogyasztók számára, akkor a cégnév önmagában nem lesz alkalmas a fogyasztók megtévesztésére. Aláhúzza ugyanakkor a Versenytanács, ezen álláspontját a jelen ügy keretei között alakította

ki, s az nem jelenti azt, hogy adott esetben egy másik versenyfelügyeleti eljárás során ne lehetne versenyjogi értékelés tárgya az eljárás alá vont neve.

36. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83.§-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2005. szeptember 20.